

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

**NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING**

**Betreft:** - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 houdende vrijstelling van bepaalde werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector en tot wijziging van artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2016 houdende vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector en tot wijziging van artikel 14bis, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen

**- Definitieve goedkeuring**

**Samenvatting**

Onderstaand ontwerp van besluit strekt ertoe de steunmaatregelen inzake de sociale zekerheidsbijdragen voor de koopvaardij te actualiseren. Als gevolg van deze actualisering zullen ook reders die personeel tewerkstellen aan boord van kabel- en pijpenleggers, zelfvarende hefwerktuigen, steenstorters, etc. een beroep kunnen doen op deze sectorale vermindering van de werkgevers- en werknemersbijdragen.

Met deze actualisering willen we:

- de regelgeving in overeenstemming brengen met de huidige economische en technologische realiteit binnen de sector (denk hierbij aan de bouw van windmolenparken op volle zee),
- een level-playing field creëren, de internationale concurrentiepositie van de sector vrijwaren, en het risico op uitvlagging alsook een verlies aan expertise vermijden en,
- een positieve bijdrage leveren aan de Vlaamse tewerkstelling en economische groei.

# 1. SITUERING

## A. BELEIDSVELD

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsvelden: sociale economie en tewerkstellingsbeleid

## B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het advies van de Inspectie van Financiën van 14 februari 2019 (pro memorie);
- het begrotingsakkoord van 29 maart 2019 (pro memorie);
- het advies van de SERV van 15 april 2019;
- het advies van de Raad van State van 27 mei 2019;
- het akkoord van de Europese Commissie van 27 april 2020.

Het voorontwerp van besluit werd door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 29 maart 2019 [VR2019 2903 DOC.0149].

# 2. INHOUD

## A. ALGEMENE TOELICHTING (Pro memorie)

### Situering van de maatregel

Overeenkomstig artikel 22, 7°, a), van de Bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming werden de verminderingen van de werkgeversbijdrage voor de sector van de Koopvaardij, bagger en de zeesleepvaart, en de werknemersbijdragen voor de sector van de Koopvaardij vanaf 1 juli 2014 overgeheveld naar de gewesten. De gewesten zijn bevoegd om het toepassingsgebied, het bedrag en de berekeningswijze van de vermindering van deze bijdragen te bepalen alsook de periode van de tegemoetkoming.

- *De vermindering van de werkgeversbijdragen* wordt geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering voor ondernemingen die behoren tot de baggersector en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 houdende de vrijstelling van bepaalde werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardij- en zeesleepvaartsector (VR 2015 1311 DOC 1.179).
- *De vermindering van de werknemersbijdragen* wordt geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2016 houdende vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 houdende vrijstelling van bepaalde werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector en tot wijziging van artikel 14bis, eerste lid van het koninklijk besluit van 13 mei 2013 tot uitvoering van Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen.

De Rijksdienst Sociale Zekerheid is voor deze verminderingen de administratieve en technische operator.

De doelstelling van de vermindering van sociale bijdragen voor de zeevarenden in de koopvaardij, bagger en de zeesleepvaart is het verminderen van de loonkost om de concurrentiepositie bij internationaal zeevervoer te versterken ten einde uitvlagging van de vloot te vermijden en de werkgelegenheid te behouden.

De maatregel vloeit voort uit Europese richtsnoeren, waarvan de meest recente de communautaire richtsnoer C 2004/43 van 17 januari 2004 betreffende staatssteun voor het zeevervoer. De Europese Commissie wil de lidstaten wapenen tegen de internationale concurrentie van schepen inzonderheid van schepen uit "goedkope vlaglanden", die zich niet houden aan de geldende internationale sociale en veiligheidsvoorschriften. Door steun wil Europa de herregistratie onder nationale vlag stimuleren om zo een Europese vloot te behouden. Omdat Europa het behoud van de werkgelegenheid in de sector van het zeevervoer nastreeft dienen de reders uit de sector van de koopvaardij, bagger en de zeesleepvaart een bepaald arbeidsvolume te handhaven, de zgn. tewerkstellingsnorm (zie verder bij de artikelsgewijze bespreking artikel 2 -infra).

## Voorstel van maatregel

### Actualisering van het toepassingsgebied

Onderstaand ontwerp van besluit strekt ertoe de steunmaatregelen inzake de sociale zekerheidsbijdragen voor de koopvaardij, die reeds van toepassing zijn in uitvoering van de oude richtsnoeren, te actualiseren. Op deze manier willen we:

- de regelgeving in overeenstemming brengen met de huidige economische en technologische realiteit binnen de sector,
- een *level-playing field* creëren, de internationale concurrentiepositie van de sector vrijwaren, en het risico op uitvlagging alsook een verlies aan expertise vermijden en,
- een positieve bijdrage leveren aan de Vlaamse tewerkstelling en economische groei.

Ten eerste is een actualisering noodzakelijk omdat technologische en economische ontwikkelingen ertoe hebben geleid dat er zich vanuit de koopvaardijsector activiteiten ontwikkelden die gelieerd zijn aan de bouw van offshore windmolenparken. Voor dergelijke installatie- en onderhoudswerken op volle zee is er nood aan schepen gespecialiseerd in, onder meer, het leggen van kabels en pijpen, het storten van steen op de zeebodem en het verrichten van hefwerkzaamheden op zee.

Bovenstaande activiteiten vallen op dit moment buiten het toepassingsgebied van de bestaande vermindering van sociale bijdragen voor de koopvaardij. Toch zijn deze activiteiten nauw gerelateerd aan de zeesleepvaart (bijvoorbeeld wat betreft de knowhow en de sociale en veiligheidsvoorschriften) en maken deze activiteiten ondertussen een integraal onderdeel uit van de maritieme sector. Reders in Vlaanderen exploiteren vandaag de dag immers meerdere types van schepen gespecialiseerd in uiteenlopende activiteiten gaande van vervoer tot installatie- en onderhoudswerken. Daarenboven leveren deze activiteiten een belangrijke bijdrage aan zowel de economische groei alsook de tewerkstelling maar staan ze tegelijkertijd bloot aan toenemende internationale concurrentie vanuit goedkope vlaglanden.

Een tweede reden voor deze actualisering is daarom de realisatie van een *level-playing-field*. Gelet op de toenemende internationale concurrentie benadrukken studies<sup>1</sup> het belang van steunmaatregelen voor de activiteiten gerelateerd aan installatiewerken op zee. Het realiseren van

---

<sup>1</sup> Bronnen:

- PricewaterhouseCoopers, Corporate taxation in the global off-shore shipping industry, <https://www.pwc.com/gx/en/transportation-logistics/pdf/pwc-offshore-shipping.pdf>.
- University of Antwerp *et. Al.*, Study on the Analysis and Evolution of International and EU Shipping Final report, September 2015, <http://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/studies/doc/2015-sept-study-internat-eu-shipping-final.pdf>.

een *level-playing-field* voor deze activiteiten is des te meer van belang gezien het groeipotentieel van deze subsector en aangezien het één van de weinige subsectoren is waar Europese reders vooralsnog kunnen concurreren op internationaal niveau. Verschillende landen binnen de EER waaronder Malta, Denemarken, Duitsland en Nederland laten reeds steunmaatregelen toe voor deze activiteiten vanuit de doelstelling hun economische groei en de tewerkstelling te vrijwaren.

Wil Vlaanderen een voorloper blijven op het vlak van installatie- en onderhoudswerken op zee, is een dergelijke actualisering eveneens noodzakelijk. Zeker gelet op het belang van deze activiteiten voor de Vlaamse economie en de tewerkstelling. De maritieme sector die gebruikmaakt van kabellegers, pijpenleggers, kraanschepen, etc. leverde in het jaar 2016 een bijdrage voor een totale (directe en indirecte) toegevoegde waarde van €1884 miljoen aan de Vlaamse economie (niet enkel waterbouw maar ook de turbines en de werken aan het elektriciteitsnet. Tegen 2030 wordt geschat<sup>2</sup> dat alle projecten ca. 16000 jobs voor de Belgische offshore windindustrie kunnen opleveren. Het aandeel van de subsector daarin wordt rond de 25% geschat (dus goed voor ongeveer 4000 jobs tegen 2030). De voorgestelde maatregel heeft daarenboven een belangrijke impact op de verdere technologische ontwikkeling van de sector en de aangroei van de Belgische vloot.

Om deze redenen heeft voorliggend ontwerp van besluit tot doel het systeem van de toekenning van een vrijstelling van werkgevers- en werknemersbijdragen voor de koopvaardijsector te actualiseren en deze van toepassing te maken op activiteiten van kraanschepen, zelfvarende hefwerktuigen, steenstorters, onderzoeksschepen, kabellegers en pijpenleggers en schepen ter ondersteuning van bouwactiviteiten op zee. Zo niet zou de sector haar internationale concurrentiepositie kunnen verliezen met risico op uitvlagging, een verlies aan expertise en negatieve gevolgen voor de tewerkstelling en economische groei.

## **B. TOELICHTING BIJ HET ADVIES VAN DE SERV**

Het advies van de SERV werd ontvangen op 15 april 2019 en wordt hierna toegelicht.

De sociale partners binnen de SERV geven een positief advies met als enige bemerking dat de regelgeving op 1 oktober 2019 in werking zou treden. Gelet op het feit dat de regelgeving eerst diende aangemeld te worden bij de Europese Commissie<sup>3</sup> was dit niet haalbaar.

## **C. TOELICHTING BIJ HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**

Het advies 66.045/1 van de Raad van State werd op 27 mei 2019 ontvangen.

Uit het onderzoek van de tekst kwamen enkele juridisch technische punctuele opmerkingen omtrent onder andere het opschrift en de aanhef. Deze werden aangepast.

## **D. TOELICHTING BIJ HET AKKOORD VAN DE EUROPESE COMMISSIE**

Het akkoord van de Europese Commissie werd op 27 april 2020 ontvangen. In dit akkoord wordt aangegeven dat deze sectorale steun conform is met artikel 107, 3, c van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie.

De Europese Commissie stelde als voorwaarde dat het besluit op 31 december 2022 buiten werking moet treden. Zodoende kan de heraanmelding van de huidige en de geactualiseerde regelgeving samenvallen.

---

<sup>2</sup> Bronnen:

- Belgische Staat, 2018. Actualisatie van de socio-economische analyse van het gebruik van de Belgische mariene wateren en de aan de aantasting van het mariene milieu verbonden kosten. Kaderrichtlijn Mariene Strategie – Art 8.1.c. Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, Brussel, België, 115 pp.
- Belgian Offshore Platform (2017). Climact - Socio-economische impact van de Belgische offshore windindustrie. [http://www.belgianoffshoreplatform.be/app/uploads/1490872015\\_bop-socio-economic-impactoffshore-wind-rapport-nl.pdf](http://www.belgianoffshoreplatform.be/app/uploads/1490872015_bop-socio-economic-impactoffshore-wind-rapport-nl.pdf)

<sup>3</sup> Cf. communautaire richtsnoer C 2004/43 van 17 januari 2004 betreffende staatssteun voor het zeevervoer

Hiertoe werd de datum waarop het besluit buiten werking treedt, zoals bepaald in artikel 5 van het ontwerpbesluit, aangepast van 1 januari 2025 naar 31 december 2022. Hiermee spoort de nieuwe regelgeving met de reeds bestaande regelgeving en kan het dossiers in zijn geheel opnieuw aangemeld worden.

### **3. BESTUURLIJKE IMPACT**

#### **A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID (pro memorie)**

De bijdrageverminderingen voor de koopvaardij, bagger en zeesleepvaartsector hebben een open end karakter en werden in de begroting opgenomen onder:

- JBO-1JDG2CG-WT – werking en toelagen – transitie van werkloosheid naar betaalde arbeid – sectorale doelgroepverminderingen

De vereiste kredieten voor de meerkost worden gedekt door de financiële middelen in de competitiviteitsprovisie JBO-1JBG2AC-PR.

De maatregel gaat in werking na goedkeuring door de Europese Commissie. De voorgenomen actualisering van vrijstellingen valt immers onder de noemer staatssteun en moest aangemeld worden.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 14 februari 2019.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 29 maart 2019.

#### **B. ESR-TOETS**

Niet van toepassing.

#### **C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID**

Het ontwerp van besluit heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor personeelszaken is dus niet vereist.

#### **D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN**

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

#### **E. VERDER TRAJECT**

Niet van toepassing.

## 4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 houdende vrijstelling van bepaalde werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector en tot wijziging van artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2016 houdende vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector en tot wijziging van artikel 14bis, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen;
- 2° te gelasten voornoemd besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 houdende vrijstelling van bepaalde werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector en tot wijziging van artikel 1 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2016 houdende vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector en tot wijziging van artikel 14bis, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- 1) Het ontwerp van besluit;
- 2) Het advies van de SERV van 15 april 2019;
- 3) Het advies van de Raad van State van 27 mei 2019;
- 4) Het akkoord van de Europese Commissie van 27 april 2020.